

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

privind finanțarea participării României la studiile internaționale dezvoltate de Asociația Internațională pentru Evaluarea Performanței Educaționale(IEA)

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Prezentul act normativ a fost elaborat la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării, în temeiul:

- art. 108 din Constituția României, republicată,
- art. 115, alin. (1), alin. (2) lit. v și w, respectiv alin. (4) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare

2.2. Descrierea situației actuale

În ultimii ani, România și-a reafirmat angajamentul față de fundamentarea științifică a politicilor educaționale, prin reluarea participării la studiile prestigioase dezvoltate de Asociația Internațională pentru Evaluarea Performanțelor Educaționale (IEA), cum ar fi Studiul Tendințe în Studiul Internațional al Matematicii și Științelor (TIMSS) și Studiul Internațional privind Educația Civică și pentru Cetățenie (ICCS). De asemenea, în 2023 România a participat pentru prima dată la Studiul Internațional privind Competențele Digitale și Alfabetizarea Informațională (ICILS).

Aceste studii au asigurat date comparative esențiale pentru fundamentarea politicilor și a programelor naționale din domeniul educației, inclusiv a legislației primare și secundare elaborate în ultimii doi ani. De asemenea, participarea României la aceste studii sprijină obiectivele României pentru o educație de calitate, echitabilă și capabilă să răspundă nevoilor actuale ale societății.

Tendințe în Studiul Internațional al Matematicii și Științelor (TIMSS) este un studiu comparativ internațional la scară largă, care măsoară performanța elevilor din clasa a IV-a și din clasa a VIII-a la matematică și științe. TIMSS s-a derulat o dată la fiecare patru ani, începând cu 1995, permițând țărilor să monitorizeze evoluția performanțelor elevilor și a politicilor educaționale. Studiul se concentrează pe trei domenii cognitive (cunoaștere, raționament și aplicare), incluzând atât evaluarea cunoștințelor, cât și a abilităților de gândire ale elevilor. TIMSS colectează, de asemenea, date despre implementarea curriculumului, metodele de predare și mediul școlar, pentru a identifica factorii care influențează rezultatele elevilor. În cadrul TIMSS datele sunt colectate prin broșuri de itemi specializați, precum și prin chestionare adresate elevilor și profesorilor. În ultimele cicluri de testare, începând cu 2019, TIMSS a făcut tranziția spre colectarea digitalizată a datelor. TIMSS oferă țărilor date valoroase pentru fundamentarea politicilor educaționale. Prin analiza tendințelor și a factorilor explicativi, TIMSS sprijină eforturile de a îmbunătăți performanțele elevilor la matematică și științe.

La nivelul României, TIMSS 2019 și TIMSS 2023 au fost derulate de către Laboratorul de Testare Educațională din cadrul Facultății de Psihologie și Științele Educației a Universității din București. În 2023, la studiul pentru clasa a IV-a au participat 58 de țări și 5 regiuni de referință, iar în România datele au fost colectate de la un eșantion de 130 de școli, 156 de profesori pentru învățământ primar și 3.559 de elevi de clasa a IV-a. Elevii români de clasa a IV-a au obținut 542 de puncte, cu 39 de puncte peste media internațională (503 puncte) la matematică și cu 60 de puncte mai mare decât scorul obținut în 2011. La științe elevii români de clasa a IV-a au obținut 526 de puncte, cu 32 de puncte peste media internațională (494 de puncte) și cu 21 puncte mai mult decât scorul obținut în 2011. În 2023, la studiul

pentru clasa a VIII-a au participat 44 de țări și 3 regiuni de referință, în România fiind colectate date de la un eșantion de 128 de școli, 129 de profesori de matematică, 285 de profesori de științe și 3.722 de elevi de clasa a VIII-a. La matematică elevii români au obținut 496 de puncte, cu 18 puncte peste media internațională (478 de puncte) și 18 puncte mai mult decât scorul obținut în 2019. La științe elevii români au obținut 466 de puncte, cu 12 puncte sub media internațională (478 de puncte) și cu 4 puncte mai mic decât scorul obținut în 2019.

Studiul Internațional privind Competențele Digitale și Alfabetizarea Informațională (ICILS) este un studiu comparativ internațional la scară largă, care măsoară capacitatea elevilor de clasa a VIII-a de a utiliza tehnologia în mod eficient pentru o serie de scopuri diferite. Din perspectiva ICILS, utilizarea eficientă a tehnologiei include, dar se extinde dincolo de capacitatea de operare a tehnologiei. Un aspect important evaluat în ICILS este capacitatea de a face raționamente critice în calitate de „consumatori” și creatori de informație. În plus, studiul oferă o imagine cuprinzătoare asupra integrării tehnologiilor digitale în învățământul preuniversitar, evidențiind progresele realizate și provocările existente, pe mai multe planuri. ICILS utilizează o varietate de instrumente pentru colectarea datelor, inclusiv chestionare pentru elevi, profesori și directori. Aceste instrumente adună date despre competențele digitale ale elevilor, infrastructura TIC din școli și atitudinea profesorilor față de utilizarea tehnologiei. Rezultatele ICILS oferă țărilor participante date valoroase pentru a-și monitoriza obiectivele naționale privind dezvoltarea competențelor digitale și pentru a fundamenta politicile educaționale.

La ICILS 2023 au participat 34 țări, inclusiv România. Rezultatele studiului arată că, deși există discrepanțe între mediul rural și urban, 74% dintre profesori consideră că școala lor dispune de suficiente echipamente TIC pentru desfășurarea activităților didactice, iar 76% dintre cadrele didactice afirmă că echipamentele funcționează corespunzător. Nu în ultimul rând, 80% dintre profesori sunt mulțumiți de viteza internetului din școală. Elevii demonstrează competențe de bază în utilizarea TIC, dar au dificultăți în ceea ce privește abilitățile de gândire computațională și rezolvarea de probleme complexe. Scorul mediu obținut de România este 418 față de 476 media ICILS. Studiul identifică mai multe provocări în integrarea eficientă a TIC în educație. Mai precis, 36% dintre profesori consideră că nu au suficient timp pentru a pregăti lecții care încorporează TIC. De asemenea, 31% dintre profesori nu sunt complet încrezători în abilitatea lor de a identifica escrocherii online, ceea ce reprezintă o vulnerabilitate semnificativă.

România a participat la studiile ICCS 2022, ICILS 2023 și TIMSS 2022 sub coordonarea echipei Laboratorului de Testare Educațională din cadrul Facultății de Psihologie și Științele Educației a Universității din București. Ca urmare a derulării studiilor conform așteptărilor și standardelor Asociației Internaționale pentru Evaluarea Performanțelor Educaționale, datele au fost introduse în rapoartele comparative internaționale.

2.3. Schimbări preconizate

Creșterea calității educației reprezintă un obiectiv strategic al României, iar participarea țării noastre la studiile internaționale coordonate de Asociația Internațională pentru Evaluarea Performanțelor Educaționale facilitează monitorizarea evoluției în timp și în comparație cu alte țări, a competențelor matematice, digitale, de lectură și civice ale elevilor români.

Rezultatele acestor studii furnizează date empirice indispensabile pentru procesul de actualizare și implementare a curriculumului național centrat pe competențe. De asemenea, deoarece domeniile de evaluare ale studiilor IEA corespund cu domeniile de competențe cheie stabilite prin profilul absolventului, acestea ne oferă date importante pentru a evalua performanțele elevilor români în raport cu idealul educațional. Prin utilizarea acestor date, România poate adapta politicile educaționale pentru a îmbunătăți calitatea educației, studiile TIMSS, ICCS și ICILS contribuind la evidențierea nevoilor de pregătire a cadrelor didactice și de susținere a unităților de învățământ preuniversitar.

În România, elevii cu statut social, economic și cultural mai scăzut obțin în mod sistematic scoruri de performanță mai mici la TIMSS, ICCS și ICILS decât colegii lor cu statut ridicat. Continuarea

participării României la aceste studii ne permite să evaluăm impactul politicilor de reducere a inegalităților educaționale inițiate sau generalizate prin Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, cum ar fi: bursele sociale, Programul Național „Masă sănătoasă” și programul „Învățare remedială”. De asemenea, datele comparative ne pot ghida în dezvoltarea unor politici și programe îmbunătățite, de incluziune și echitate educațională.

Aceste studii sunt aliniate cu prioritățile europene și naționale din domeniul educației. La nivel european, Planul de Acțiune pentru Educația Digitală 2021-2027 al Comisiei Europene subliniază importanța reducerii procentului elevilor cu competențe digitale sub nivelul 2 la mai puțin de 15% până în 2030, obiectiv care poate fi monitorizat prin participarea la ICILS. De asemenea, realizarea Spațiului European al Educației până în 2025, conform angajamentelor asumate prin Pilonul European al Drepturilor Sociale, promovează accesul echitabil la educație de calitate și dezvoltarea competențelor necesare pentru tranzițiile verde și digitală. Nu în ultimul rând, aceste studii contribuie la monitorizarea progreselor înregistrate de țara noastră în ceea ce privește obiectivele de politică educațională ale UE și ONU.

ICILS 2028 va permite României să ia decizii fundamentate cu privire la cel mai bun mod de a pregăti elevii pentru viață într-un context dominat de tehnologii digitale, precum și să obțină informații mai aprofundate cu privire la modul în care este utilizată IA și la modul în care aceasta poate fi valorificată în educație. Studiul ICILS 2028 este de o importanță strategică pentru România în contextul implementării Strategiei Naționale de Digitalizare. Această strategie, aliniată cu obiectivele europene ale *Digital Decade 2030*, urmărește să accelereze digitalizarea societății românești, să reducă decalajele digitale și să dezvolte competențele digitale ale cetățenilor, inclusiv ale elevilor. De asemenea, ICILS contribuie la monitorizarea progreselor înregistrate de țara noastră în ceea ce privește obiectivul de dezvoltare durabilă 4 (4.4.1) al UNESCO.

Participarea României la TIMSS 2027 va oferi o imagine clară asupra evoluției performanțelor elevilor români la matematică și științe, permițând compararea cu alte sisteme educaționale din lume și identificarea tendințelor pe termen lung. De asemenea, TIMSS contribuie la monitorizarea progreselor înregistrate de țara noastră în ceea ce privește obiectivul de dezvoltare durabilă 4 al UNESCO. Formatul digital al evaluărilor TIMSS 2027 va stimula interesul și motivația elevilor pentru evaluare și, la rândul său, va furniza informații mai bune despre ceea ce știu și pot face elevii. În plus, formatul complet digital permite îmbunătățirea procedurii de scorare. De asemenea, TIMSS 2027 introduce un design de evaluare dinamic, care se adaptează mai bine unei game mai largi de populații de elevi. Ca și evaluările TIMSS anterioare, TIMSS 2027 va colecta informații detaliate despre curriculum, practicile de predare și resursele școlare. Aceste informații sunt necesare pentru identificarea factorilor care influențează învățarea.

Taxa pentru participarea României a fost comunicată, de către organizatorii studiului, Universității din București, care a informat Ministerul Educației și Cercetării prin adresa nr. 12320/03.10.2025.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al prezentului act normativ	
3.1. Descrierea generală a beneficiilor și a costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ – nu este cazul.	
3.2. Impactul social	
Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.	
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
3.4. Impactul macroeconomic	
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.	
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și a domeniului ajutoarelor de stat Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.7. Evaluarea costurilor și a beneficiilor din perspectiva inovării și a digitalizării – nu este cazul.
3.8. Evaluarea costurilor și a beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile – nu este cazul.
3.9. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. ***)						
- în mii lei -						
Indicatori	Anul curent (2025)	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. Transferuri între unități ale administrației publice						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						

(se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații	Cheltuielile vor fi suportate de la bugetul de stat, cap. 65.01 Învățământ, titlul 55 Alte transferuri, cu încadrarea în sumele aprobate prin Legea bugetului de stat și în estimările aprobate pentru perioada 2026-2028 prin Legea bugetului de stat pe anul 2025 nr. 9/2025. Taxa pentru studiul internațional ICILS 2028 se achită astfel: a) suma de 96.250 de euro se va achita de România Asociației Internaționale pentru Evaluarea Performanței Educaționale; b) suma de 288.750 de euro, reprezentând 75% din valoarea taxei, se va achita printr-un grant contractat cu Comisia Europeană prin programul Erasmus+.					
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ): - Nu este cazul						
5.2. Impactul asupra legislației in domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Nu este cazul
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Nu este cazul
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ - necesită aviz. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – nu este cazul. c) Consiliul Economic și Social - nu necesită aviz. d) Consiliul Concurenței - nu este cazul. e) Curtea de Conturi - nu este cazul. Prezentul proiect de act normativ este supus avizării Consiliului Legislativ.
6.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost postat pentru consultare publică. Proiectul va fi prezentat și discutat în ședința comitetului pentru dialog social, organizată la nivelul Ministerului Educației și Cercetării.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
7.3. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a: Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de **HOTĂRÂRE** privind finanțarea participării României la studiile internaționale dezvoltate de Asociația Internațională pentru Evaluarea Performanței Educaționale(IEA), pe care îl supunem spre aprobare.

MINISTRUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
Daniel-Ovidiu DAVID

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL FINANTELOR
Alexandru NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI
Radu MARINESCU